

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2017/1216**od 23. lipnja 2017.****o utvrđivanju mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterđente za strojno pranje posuđa***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 4240)***(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010, znak za okoliš EU-a može se dodijeliti proizvodima koji imaju smanjen utjecaj na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa.
- (2) Uredbom (EZ) br. 66/2010 predviđa se određivanje posebnih mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za svaku skupinu proizvoda.
- (3) Odlukom Komisije 2011/263/EU ⁽²⁾ utvrđena su ekološka mjerila i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere za deterđente za strojno pranje posuđa, koji su na snazi do 31. prosinca 2016.
- (4) Kako bi se uzelo u obzir nedavna kretanja na tržištu i inovacije do kojih je došlo u međuvremenu, primjereno je utvrditi revidirana ekološka mjerila za tu skupinu proizvoda.
- (5) Revidirana mjerila i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjenjivanja i verifikacije trebali bi vrijediti šest godina od datuma priopćenja ove Odluke, uzimajući u obzir inovacijski ciklus za tu skupinu proizvoda. Tim se mjerilima nastoje promicati proizvodi koji imaju smanjen utjecaj na vodne ekosustave, sadržavaju ograničenu količinu opasnih tvari, djelotvorni su i kojima se stvaraju minimalne količine otpada smanjenjem ambalaže.
- (6) Radi pravne sigurnosti Odluku 2011/263/EU trebalo bi staviti izvan snage.
- (7) Proizvođačima čijim je proizvodima dodijeljen znak za okoliš EU-a za deterđente za strojno pranje posuđa prema mjerilima utvrđenima Odlukom 2011/263/EU treba omogućiti prijelazno razdoblje kako bi imali dovoljno vremena za prilagodbu svojih proizvoda revidiranim mjerilima i zahtjevima.
- (8) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Skupina proizvoda „deterđenti za strojno pranje posuđa” uključuje sve deterđente za strojno pranje posuđa i proizvode za ispiranje obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ koji su stavljeni na tržište i namijenjeni upotrebi isključivo u kućnim perilicama posuđa i u automatskim perilicama posuđa za profesionalnu upotrebu koje su iste veličine i namjene kao kućne perilice posuđa.

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

⁽²⁾ Odluka Komisije 2011/263/EU od 28. travnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Europske unije za deterđente za perilice posuđa (SL L 111, 30.4.2011., str. 22.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o deterđentima (SL L 104, 8.4.2004., str. 1.).

Članak 2.

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „ulazne tvari” znači namjerno dodane tvari, nusproizvodi i nečistoće od sirovina u formulaciji konačnog proizvoda (uključujući foliju topivu u vodi, ako se upotrebljava);
2. „primarna ambalaža” znači:
  - (a) za pojedinačne doze u omotu koji treba ukloniti prije upotrebe, omot pojedinačne doze i ambalaža osmišljeni tako da tvore najmanju prodajnu jedinicu za distribuciju krajnjem korisniku ili potrošaču u trenutku kupnje, uključujući etiketu, ako je primjenjivo;
  - (b) za sve druge tipove proizvoda, ambalaža osmišljena tako da tvori najmanju prodajnu jedinicu za distribuciju krajnjem korisniku ili potrošaču u trenutku kupnje, uključujući etiketu, ako je primjenjivo;
3. „mikroplastika” znači čestice netopive makromolekularne plastike manje od 5 mm dobivene jednim od sljedećih postupaka:
  - (a) postupkom polimerizacije poput poliadicije ili polikondenzacije, ili sličnim postupkom u kojem se upotrebljavaju monomeri ili druge ulazne sirovine;
  - (b) kemijskom modifikacijom prirodnih ili sintetskih makromolekula;
  - (c) mikrobnom fermentacijom;
4. „nanomaterijal” znači prirodan, slučajno nastao ili proizveden materijal koji sadržava čestice u nevezanom stanju ili u obliku agregata ili aglomerata, pri čemu je za 50 % ili više čestica u raspodjeli po brojevnoj veličini jedna ili više vanjskih dimenzija unutar raspona veličine od 1 do 100 nm ⁽¹⁾.

Članak 3.

Da bi mu bio dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010, deterdžent za strojno pranje posuđa ili proizvod za ispiranje mora pripadati skupini proizvoda „deterdženti za strojno pranje posuđa” prema definiciji iz članka 1. ove Odluke i ispunjavati mjerila i s njima povezane zahtjeve u pogledu procjenjivanja i verifikacije koji su utvrđeni u Prilogu.

Članak 4.

Mjerila za skupinu proizvoda „deterdženti za strojno pranje posuđa” te s njima povezani zahtjevi u pogledu procjenjivanja i verifikacije vrijede šest godina od datuma priopćenja ove Odluke.

Članak 5.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „deterdženti za strojno pranje posuđa” dodjeljuje se brojčana oznaka „015”.

Članak 6.

Odluka 2011/263/EU stavlja se izvan snage.

Članak 7.

1. Odstupajući od članka 6., zahtjevi za znak za okoliš EU-a za proizvode koji pripadaju skupini proizvoda „deterdženti za strojno pranje posuđa” podneseni prije datuma priopćenja ove Odluke ocjenjuju se u skladu s uvjetima utvrđenima Odlukom 2011/263/EU.

⁽¹⁾ Preporuka Komisije 2011/696/EU od 18. listopada 2011. o definiciji nanomaterijala (SL L 275, 20.10.2011., str. 38.).

2. Zahtjevi za znak za okoliš EU-a za proizvode koji pripadaju skupini proizvoda „deterdženti za strojno pranje posuđa” podneseni u roku od dva mjeseca od datuma priopćenja ove Odluke mogu se temeljiti na mjerilima koja su utvrđena Odlukom 2011/263/EU ili na mjerilima koja su utvrđena ovom Odlukom.

Ti se zahtjevi ocjenjuju u skladu s mjerilima na kojima se temelje.

3. Dozvole za znak za okoliš EU-a dodijeljene u skladu s mjerilima utvrđenima Odlukom 2011/263/EU mogu se upotrebljavati 12 mjeseci od datuma priopćenja ove Odluke.

Članak 8.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. lipnja 2017.

Za Komisiju
Karmenu VELLA
Član Komisije

PRILOG

OKVIR

MJERILA ZA DODJELU ZNAKA ZA OKOLIŠ EU-a

Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterđente za strojno pranje posuđa

MJERILA

1. Doziranje
2. Toksičnost za vodene organizme
3. Biorazgradivost
4. Palmino ulje iz održivih izvora, uključujući ulje od palminih koštica i njihove derivate
5. Tvari čija je upotreba zabranjena ili ograničena
6. Ambalaža
7. Prikladnost za upotrebu
8. Informacije za korisnike
9. Informacije koje se navode na znaku za okoliš EU-a

PROCJENJIVANJE I VERIFIKACIJA

(a) **Zahtjevi**

Posebni zahtjevi u pogledu procjenjivanja i verifikacije navedeni su unutar svakog mjerila.

Ako se od podnositelja zahtjeva traži dostavljanje nadležnim tijelima izjava, dokumenata, analiza, izvješća o ispitivanjima ili drugih dokaza kojima se dokazuje sukladnost s mjerilima, ti dokazi mogu, prema potrebi, potjecati od podnositelja zahtjeva i/ili njegova ili njegovih dobavljača.

Nadležna tijela priznaju prvenstveno potvrde koje su izdala tijela akreditirana prema relevantnoj usklađenoj normi za ispitne i umjerne laboratorije te verifikacije koje provode tijela koja su akreditirana prema relevantnoj usklađenoj normi za tijela za certificiranje proizvoda, postupaka i usluga. Akreditacija se provodi u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Prema potrebi, osim ispitnih metoda navedenih za svako mjerilo mogu se primjenjivati i druge ispitne metode ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Nadležna tijela mogu, prema potrebi, tražiti popratnu dokumentaciju i provoditi neovisne verifikacije ili terenske posjete.

Preduvjet je da proizvod udovoljava svim primjenjivim pravnim zahtjevima zemlje ili zemalja u kojima se taj proizvod namjerava staviti na tržište. Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti proizvoda s tim zahtjevom.

„Baza podataka o sastojcima deterđzenata” (popis DID), dostupna na internetskoj stranici o znaku za okoliš EU-a, sadržava ulazne tvari koje se najčešće upotrebljavaju u formulacijama deterđzenata i kozmetike. Popis se upotrebljava za dobivanje podataka za izračun kritičnog volumena razrjeđivanja (CDV) i ocjenjivanje biorazgradivosti ulaznih tvari. Za tvari koje nisu na popisu DID dane su smjernice za izračun ili ekstrapolaciju odgovarajućih podataka.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

Nadležnom tijelu podnosi se popis svih ulaznih tvari s njihovim trgovačkim nazivom (ako postoji), kemijskim nazivom, CAS brojem, DID brojem, upotrijebljenom količinom, funkcijom i oblikom prisutnim u formulaciji konačnog proizvoda (uključujući foliju topivu u vodi, ako se upotrebljava).

Konzervansi, mirisi i bojila navode se neovisno o koncentraciji. Druge ulazne tvari navode se ako njihova koncentracija iznosi najmanje 0,010 % masenog udjela.

Sve ulazne tvari u obliku nanomaterijala jasno se navode na popisu uz riječ „nano” napisanu u zagradi.

Za svaku navedenu ulaznu tvar dostavljaju se sigurnosno-tehnički listovi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Ako sigurnosno-tehnički list nije dostupan za pojedinačnu tvar jer je ona dio smjese, podnositelj zahtjeva dostavlja sigurnosno-tehnički list za smjesu.

(b) Pragovi mjerenja

Usklađenost s ekološkim mjerilima potrebna je za sve ulazne tvari kako je određeno u tablici 1.

Tablica 1.

Granične razine primjenjive na ulazne tvari prema mjerilu za deterđente za strojno pranje posuđa (% masenog udjela)

Mjerilo	Površinski aktivne tvari	Konzervansi	Bojila	Mirisi	Drugo (npr. enzimi)	
Toksičnost za vodene organizme	≥ 0,010	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	≥ 0,010	
Biorazgradivost	površinski aktivne tvari	≥ 0,010	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
	organske tvari	≥ 0,010	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	≥ 0,010
Palmino ulje iz održivih izvora	≥ 0,010	n.p.	n.p.	n.p.	≥ 0,010	
Tvari čija je upotreba zabranjena ili ograničena	navedene tvari čija je upotreba zabranjena ili ograničena	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)
	opasne tvari	≥ 0,010	≥ 0,010	≥ 0,010	≥ 0,010	≥ 0,010
	posebno zabrinjavajuće tvari	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)	nema granične vrijednosti (*)
	mirisi	n.p.	n.p.	n.p.	nema granične vrijednosti (*)	n.p.
	konzervansi	n.p.	nema granične vrijednosti (*)	n.p.	n.p.	n.p.
	bojila	n.p.	n.p.	nema granične vrijednosti (*)	n.p.	n.p.
	enzimi	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	nema granične vrijednosti (*)

(*) „Nema granične vrijednosti” znači: neovisno o koncentraciji, sve namjerno dodane tvari, nusproizvodi i nečistoće od sirovina (analitička granica detekcije).

n.p. – nije primjenjivo.

(1) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EEZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

REFERENTNA DOZA

Kod izračuna u svrhu dokazivanja sukladnosti s mjerilima za dodjelu znaka za okoliš EU-a i ispitivanja sposobnosti čišćenja sljedeća se doza uzima kao referentna doza:

Deterdžent za strojno pranje posuđa	Najviša doza koju proizvođač preporučuje za pranje 12 normalno zaprljanih kompleta posuđa u uobičajenim okolnostima („ciklus pranja”) kako je utvrđeno u normi EN 50242 (navedena u g/ciklus pranja ili ml/ciklus pranja).
Sredstvo za ispiranje	3 ml/ciklus pranja

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja etiketu proizvoda ili upute za upotrebu koje uključuju upute za doziranje.

Mjerilo 1. – Doziranje

Referentna doza ne smije prelaziti sljedeće količine:

Vrsta proizvoda	Doza (g/ciklus pranja)
Jednofunkcijski deterdžent za strojno pranje posuđa	19,0
Višefunkcijski deterdžent za strojno pranje posuđa	21,0

Sredstva za ispiranje izuzeta su od ovog zahtjeva.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja etiketu proizvoda koja uključuje upute za doziranje i dokumentaciju koja prikazuje gustoću (g/ml) tekućih proizvoda i gelova.

Mjerilo 2. – Toksičnost za vodene organizme

Kritični volumen razrjeđivanja ($CDV_{kronični}$) proizvoda ne smije premašiti sljedeće granične vrijednosti za referentnu dozu:

Vrsta proizvoda	Granična vrijednost CDV-a (l/ciklus pranja)
Jednofunkcijski deterdžent za perilice posuđa	22 500
Višefunkcijski deterdžent za perilice posuđa	27 000
Sredstvo za ispiranje	7 500

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izračun vrijednosti $CDV_{kronični}$ proizvoda. Tablica za izračun vrijednosti $CDV_{kronični}$ dostupna je na internetskoj stranici o znaku za okoliš EU-a.

$CDV_{kronični}$ izračunava se za sve ulazne tvari (i) u proizvodu s pomoću sljedeće jednadžbe:

$$CDV_{kronični} = \sum CDV(i) = 1\,000 \cdot \sum doza(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{kronični}(i)}$$

Pri čemu je:

$doza(i)$: masa (g) tvari (i) u referentnoj dozi;

$DF(i)$: faktor razgradnje za tvar (i);

$TF_{kronična}(i)$: faktor kronične toksičnosti za tvar (i).

Za vrijednosti DF(i) i $TF_{kronična}(i)$ uzimaju se one navedene u najnovijoj verziji dijela A popisa DID. Ako ulazna tvar nije uvrštena u dio A, podnositelj zahtjeva procjenjuje vrijednosti na temelju pristupa opisanog u dijelu B popisa DID uz prilaganje povezane dokumentacije.

Mjerilo 3. – Biorazgradivost

(a) Biorazgradivost površinski aktivnih tvari

Sve površinski aktivne tvari moraju biti lako razgradive (u aerobnim uvjetima).

Sve površinski aktivne tvari razvrstane kao opasne za vodeni okoliš, odnosno kao akutna opasnost 1. kategorije (H400) ili kronična opasnost 3. kategorije (H412), u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ moraju biti biorazgradive i u anaerobnim uvjetima.

(b) Biorazgradivost organskih spojeva

U proizvodu sadržaj organskih tvari koje nisu biorazgradive u aerobnim uvjetima (nisu lako biorazgradive, aNBO) ili koje nisu biorazgradive u anaerobnim uvjetima (anNBO) ne smije premašiti sljedeće granične vrijednosti za referentnu dozu:

Vrsta proizvoda	aNBO (g/ciklus pranja)	anNBO (g/ciklus pranja)
Deterdženti za strojno pranje posuđa	1,00	3,00
Proizvodi za ispiranje	0,15	0,50

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o razgradivosti površinski aktivnih tvari kao i izračun aNBO-a i anNBO-a za proizvod. Tablica za izračun vrijednosti aNBO-a i anNBO-a dostupna je na internetskoj stranici o znaku za okoliš EU-a.

Za razgradivost površinski aktivnih tvari te za vrijednosti aNBO-a i anNBO-a za organske spojeve upućuje se na najnoviju verziju popisa DID.

Za ulazne tvari koje nisu uvrštene u dio A popisa DID dostavljaju se relevantne informacije iz literature ili drugih izvora ili odgovarajući rezultati ispitivanja iz kojih je vidljivo da su biorazgradive u aerobnim i anaerobnim uvjetima, kako je opisano u dijelu B tog popisa.

U nedostatku gore navedene dokumentacije o razgradivosti ulazna tvar koja nije površinski aktivna tvar može biti izuzeta od zahtjeva za razgradivost u anaerobnim uvjetima ako je ispunjen jedan od sljedeća tri uvjeta:

1. lako je razgradiva i ima nisku sposobnost adsorpcije ($A < 25\%$);
2. lako je razgradiva i ima visoku sposobnost desorpcije ($D > 75\%$);
3. lako je razgradiva i nema svojstvo bioakumulacije ⁽²⁾.

Ispitivanje adsorpcije/desorpcije provodi se u skladu sa Smjernicom 106. OECD-a.

Mjerilo 4. – Palmino ulje iz održivih izvora, uključujući ulje od palminih koštica i njihove derivate

Ulazne tvari upotrijebljene u proizvodima dobivenima iz palmina ulja ili ulja palminih koštica moraju biti dobivene s plantaža koje ispunjavaju zahtjeve u pogledu postupka certificiranja za održivu proizvodnju koji se temelji na organizacijama s više dionika koje imaju široko članstvo koje uključuje nevladine organizacije, industriju i vlade te koje se bave problemima utjecaja na okoliš, uključujući utjecaje na tlo, bioraznolikost, zalihe organskog ugljika i očuvanje prirodnih resursa.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

⁽²⁾ Smatra se da tvar nema svojstvo bioakumulacije ako je $BCF < 100$ ili $\log K_{ow} < 3,0$. Ako su dostupne vrijednosti BCF i $\log K_{ow}$, upotrebljava se najviša izmjerena vrijednost BCF.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potvrde i certifikate o lancu nadzora koje izdaju treće osobe da palmino ulje i ulje od palminih koštica upotrijebljeni u proizvodnji ulaznih tvari potječu s plantaža s održivim upravljanjem.

Prihvaćaju se potvrde Okruglog stola za održivo palmino ulje (model opskrbnog lanca „Identity Preserved” – „očuvan identitet”, „Segregated” – „odvojeno” ili „Mass Balance” – „bilanca mase”) ili bilo kojega jednakovrijednog ili strožeg programa održive proizvodnje.

Za kemijske derivate palminog ulja i za ulje od palminih koštica prihvatljivo je dokazati održivost sustavima „Book and Claim” kao što su „GreenPalm” ili jednakovrijedne potvrde dostavljanjem prijavljenih iznosa nabavljenih i otkupljenih potvrda „GreenPalm” u okviru godišnjih priopćenja o napretku tijekom posljednjega godišnjeg razdoblja trgovanja.

Mjerilo 5. – Tvari čija je upotreba zabranjena ili ograničena

(a) Navedene tvari čija je upotreba zabranjena ili ograničena

i. Tvari čija je upotreba zabranjena

Tvari navedene u nastavku ne smiju biti sadržane u formulaciji proizvoda neovisno o koncentraciji:

- alkilfenolni etoksilati (APEO) i drugi alkilfenolni derivati,
- atranol,
- kloroatranol,
- dietilentriaminpentaocena kiselina (DTPA),
- etilendiamintetraocena kiselina (EDTA) i njezine soli,
- formaldehid i tvari koje ga otpuštaju (npr. 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol, 5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan, natrijev hidroksimetilglicinat, diazolidinilurea) osim nečistoća formaldehida u površinski aktivnim tvarima na bazi polialkoksilnih spojeva do koncentracije od 0,010 % masenog udjela u ulaznoj tvari,
- glutaraldehid,
- hidroksiizoheksil 3-cikloheksen karboksaldehid (HICC),
- mikroplastika,
- nanosrebro,
- nitromošusi i policiklični mošusi,
- fosfati,
- perfluorirani alkilati,
- kvarterne amonijeve soli koje nisu lako biorazgradive,
- reaktivni spojevi klora,
- rodamin B,
- natrijev hidroksimetilglicinat,
- triklosan,
- 3-jodo-2-propinilbutilkarbamat.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, čime se potvrđuje da navedene tvari nisu sadržane u formulaciji proizvoda neovisno o koncentraciji.

ii. Tvari čija je upotreba ograničena

Tvari navedene u nastavku ne smiju biti sadržane u formulaciji u koncentraciji koja premašuje navedene vrijednosti:

- 2-metil-2H-izotiazol-3-on: 0,0050 % masenog udjela,
- 1,2-benzizotiazol-3(2H)-on: 0,0050 % masenog udjela,
- 5-kloro-2-metil-4-izotiazolin-3-on/2-metil-4-izotiazolin-3-on: 0,0015 % masenog udjela.

Sadržaj ukupnog fosfora (P) izračunan kao elementarni fosfor ograničen je na:

- 0,20 g/ciklus pranja za deterdžente za strojno pranje posuđa,
- 0,030 g/ciklus pranja za proizvode za ispiranje.

Mirisne tvari koje podliježu zahtjevu za dostavljanje izjave predviđenom u Uredbi (EZ) br. 648/2004 ne smiju biti prisutne u količinama $\geq 0,010$ % masenog udjela za svaku tvar.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja sljedeće dokumente:

- (a) ako se upotrebljavaju izotiazolinoni, potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, kojom se potvrđuje da je upotrijebljeni sadržaj izotiazolinona jednak ili niži od utvrđenih graničnih vrijednosti;
- (b) potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, kojom se potvrđuje da je ukupna količina elementarnog fosfora jednaka ili niža od utvrđenih graničnih vrijednosti. Izjava se podupire izračunima sadržaja ukupnog fosfora u proizvodu;
- (c) potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama ili dokumentacijom dobavljača, čime se potvrđuje da mirisne tvari koje podliježu zahtjevu za dostavljanje izjave predviđenom u Uredbi (EZ) br. 648/2004 nisu prisutne u količinama iznad utvrđenih graničnih vrijednosti.

(b) *Opasne tvari*

i. *Konačni proizvod*

Konačni proizvod ne razvrstava se i ne označuje kao akutno toksičan, specifično toksičan za ciljne organe, kao tvar koja izaziva preosjetljivost dišnih putova ili kože, kao karcinogen, mutagen ili reproduktivno toksičan, ili kao opasan za vodeni okoliš, kako je definirano u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 i u skladu s popisom navedenim u tablici 2.

ii. *Ulazne tvari*

Proizvod ne smije sadržavati ulazne tvari s graničnom koncentracijom jednakom ili višom od 0,010 % masenog udjela u konačnom proizvodu koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje kao otrovne, opasne za vodeni okoliš, kao tvari koje izazivaju preosjetljivost dišnih putova ili kože, kao karcinogene, mutagene ili reproduktivno toksične tvari u skladu s Prilogom I. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 i u skladu s popisom u tablici 2.

Ako su strože određene, generičke ili specifične granične koncentracije utvrđene u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 1272/2008 imaju prednost.

Tablica 2.

Ograničena razvrstavanja prema opasnosti i njihove kategorije

Akutna toksičnost	
Kategorije 1. i 2.	Kategorija 3.
H300 Smrtonosno ako se proguta	H301 Otroavno ako se proguta
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	H311 Otroavno u dodiru s kožom
H330 Smrtonosno ako se udiše	H331 Otroavno ako se udiše
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav	EUH070 Otroavno u dodiru s očima
Specifična toksičnost za ciljne organe	
Kategorija 1.	Kategorija 2.
H370 Uzrokuje oštećenje organa	H371 Može uzrokovati oštećenje organa
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti

Izazivanje preosjetljivosti dišnih putova i kože

Kategorija 1.A/1	Kategorija 1.B
H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži
H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem

Karcinogeni, mutageni ili reproduktivno toksični

Kategorije 1.A i 1.B	Kategorija 2.
H340 Može izazvati genetska oštećenja	H341 Sumnja na moguće izazivanje genetskih oštećenja
H350 Može uzrokovati rak	H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	
H360F Može štetno djelovati na plodnost	H361f Sumnja na štetno djelovanje na plodnost
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	H361d Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	H361fd Sumnja na štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete	H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčini mlijekom
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	

Opasno za vodeni okoliš

Kategorije 1. i 2.	Kategorije 3. i 4.
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke za vodeni okoliš
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	

Opasno za ozonski sloj

H420 Opasno za ozonski sloj	
-----------------------------	--

Ovo se mjerilo ne primjenjuje na ulazne tvari obuhvaćene člankom 2. stavkom 7. točkama (a) i (b) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u kojoj se određuju mjerila za izuzeće tvari iz priloga IV. i V. toj Uredbi od zahtjeva za registraciju, daljnje korisnike i evaluaciju. Kako bi se odredilo primjenjuje li se to izuzeće, podnositelj zahtjeva provjerava sve ulazne tvari čija je koncentracija viša od 0,010 % masenog udjela.

Tvari i smjese uvrštene u tablicu 3. izuzete su iz mjerila 5. točke (b) podtočke ii.

Tablica 3.

Tvari na koje se primjenjuje izuzeće

Tvar	Oznaka upozorenja
Površinski aktivne tvari	H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš
	H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima
Suptilizin	H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš
	H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima
Enzimi (*)	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži
	H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (**)	H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka

(*) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(**) U koncentracijama nižima od 0,2 % u sirovini uz uvjet da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu niža od 0,10 %.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dokazuje sukladnost s ovim mjerilom za konačni proizvod i za sve ulazne tvari čija je koncentracija viša od 0,010 % masenog udjela u konačnom proizvodu. Podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, ili sigurnosno-tehnički list kojim se potvrđuje da ni jedna od tih tvari ne ispunjava kriterije za razvrstavanje s jednom ili više oznaka upozorenja navedenih u tablici 2. u oblicima i fizikalnim stanjima u kojima su prisutne u proizvodu.

Za tvari navedene u prilogima IV. i V. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 koje su izuzete od obveze registracije na temelju članka 2. stavka 7. točaka (a) i (b) te Uredbe dovoljna je izjava podnositelja zahtjeva o sukladnosti.

Podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, ili sigurnosno-tehnički list kojim se potvrđuje prisutnost ulaznih tvari koje ispunjavaju uvjete za izuzeće.

(c) Posebno zabrinjavajuće tvari

Konačni proizvod ne smije sadržavati ulazne tvari koje su određene u skladu s postupkom opisanim u članku 59. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, kojim se utvrđuje popis posebno zabrinjavajućih tvari.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, ili sigurnosno-tehnički list kojim se potvrđuje da ni jedna tvar s popisa nije prisutna.

Na dan podnošenja zahtjeva upućuje se na najnoviji popis posebno zabrinjavajućih tvari.

(d) Mirisi

Sve ulazne tvari koje se proizvodu dodaju kao mirisi moraju se proizvoditi i njima se mora rukovati prema kodeksu prakse Međunarodnog udruženja za mirise (IFRA) ⁽¹⁾. Proizvođač mora slijediti preporuke normi Međunarodnog udruženja za mirise u vezi sa zabranom, ograničenom upotrebom i određenim mjerilima čistoće.

Procjenjivanje i verifikacija: dobavljač ili proizvođač mirisa, prema potrebi, dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti.

⁽¹⁾ Dostupno na internetskoj stranici Međunarodnog udruženja za mirise <http://www.ifraorg.org>.

(e) Konzervansi

- i. Proizvod smije sadržavati konzervanse samo u svrhu konzerviranja proizvoda i to u dozi koja odgovara isključivo toj namjeni. To se ne odnosi na površinski aktivne tvari koje također mogu imati biocidna svojstva.
- ii. Proizvod može sadržavati konzervanse uz uvjet da nemaju svojstvo bioakumulacije. Smatra se da tvar nema svojstvo bioakumulacije ako je $BCF < 100$ ili $\log K_{ow} < 3,0$. Ako su dostupne vrijednosti BCF i $\log K_{ow}$, upotrebljava se najviša izmjerena vrijednost BCF.
- iii. Zabranjeno je navoditi tvrdnje ili davati naznake na ambalaži ili na bilo koji drugi način da proizvod ima antimikrobno ili dezinfekcijsko djelovanje.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, zajedno sa sigurnosno-tehničkim listovima za dodane konzervanse te informacijama o njihovim vrijednostima BCF i/ili $\log K_{ow}$. Podnositelj zahtjeva također mora dostaviti dizajn ambalaže.

(f) Bojila

Bojila u proizvodu ne smiju imati svojstvo bioakumulacije.

Smatra se da tvar nema svojstvo bioakumulacije ako je $BCF < 100$ ili $\log K_{ow} < 3,0$. Ako su dostupne vrijednosti BCF i $\log K_{ow}$, upotrebljava se najviša izmjerena vrijednost BCF. Ako su bojila odobrena za upotrebu u hrani, nije potrebno podnijeti dokumentaciju o potencijalu bioakumulacije.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, zajedno sa sigurnosno-tehničkim listovima za dodana bojila te informacijama o njihovim vrijednostima BCF ili $\log K_{ow}$ ili dokumentaciju kojom se osigurava da je bojilo odobreno za upotrebu u hrani.

(g) Enzimi

Upotrebljavaju se samo obloženi enzimi (u krutom obliku) i enzimi u tekućem/polukrutom stanju.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama dobavljača, zajedno sa sigurnosno-tehničkim listovima za sve dodane enzime.

Mjerilo 6. – Ambalaža

(a) Omjer težine/korisnosti (WUR)

Omjer težine/korisnosti (WUR) proizvoda izračunava se samo za primarnu ambalažu i ne smije premašiti sljedeće vrijednosti za referentnu dozu.

Vrsta proizvoda	WUR (g/ciklus pranja)
Deterdženti za strojno pranje posuđa	2,4
Proizvodi za ispiranje	1,5

Primarna ambalaža izrađena od više od 80 % recikliranog materijala izuzima se od ovog zahtjeva.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izračun WUR-a za proizvod. Ako se proizvod prodaje u različitim ambalažama (tj. ambalažama različitih volumena), izračun se podnosi za svaku veličinu ambalaže za koju se dodjeljuje znak za okoliš EU-a.

WUR se izračunava kako slijedi:

$$WUR = \sum ((W_i + U_i)/(D_i * R_i))$$

Pri čemu je:

W_i : masa (g) primarne ambalaže (i);

U_i : masa (g) nerabljene reciklirane ambalaže u primarnoj ambalaži (i) $U_i = W_i$, osim ako podnositelj zahtjeva može dokazati suprotno;

D_i : broj referentnih doza sadržanih u primarnoj ambalaži (i);

R_i : indeks ponovnog punjenja. $R_i = 1$ (ambalaža se ne koristi ponovno u istu svrhu) ili $R_i = 2$ (ako podnositelj zahtjeva može dokazati da se sastavni dio ambalaže može ponovno koristiti za iste potrebe i da prodaje punjenja).

Podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti kojom se potvrđuje sadržaj rabljenog recikliranog materijala zajedno s odgovarajućim dokumentima. Ambalaža se smatra rabljenom recikliranom ako su sirovine za ambalažu prikupljene od proizvođača ambalaže u fazi distribucije ili potrošnje.

(b) *Dizajn za recikliranje*

Plastična ambalaža mora biti oblikovana kako bi se olakšalo učinkovito recikliranje izbjegavanjem potencijalnih kontaminanata i nekompatibilnih materijala za koje se zna da otežavaju odvajanje ili obradu ili smanjuju kvalitetu reciklata. Etiketa ili omot, poklopac i, ako je primjenjivo, zaštitni premazi ne smiju sadržavati, pojedinačno ili u kombinaciji, materijale i sastavne dijelove navedene u tablici 4. Mehanizmi crpki (uključujući one u štrcaljkama) izuzeti su iz ovog zahtjeva.

Tablica 4.

Materijali i sastavni dijelovi zabranjeni u dijelovima ambalaže

Dio ambalaže	Zabranjeni materijali i sastavni dijelovi (*)
Etiketa ili omot	<ul style="list-style-type: none"> — etiketa ili omot od PS-a u kombinaciji s PET, PP ili HDPE bocom — etiketa ili omot od PVC-a u kombinaciji s PET, PP ili HDPE bocom — etiketa ili omot od PETG-a u kombinaciji s PET bocom — svi drugi plastični materijali za omote/etikete s gustoćom $> 1 \text{ g/cm}^3$ koji se koriste kod PET boca — svi drugi plastični materijali za omote/etikete s gustoćom $< 1 \text{ g/cm}^3$ koji se koriste kod PP ili HDPE boca — etikete ili omoti koji su metalizirani ili zavareni za ambalažu (označavanje s pomoću kalupa)
Poklopac	<ul style="list-style-type: none"> — poklopac od PS-a u kombinaciji s PET, HDPE ili PP bocom — poklopac od PVC-a u kombinaciji s PET, PP ili HDPE bocom — poklopci od PETG-a ili materijal poklopca gustoće $< 1 \text{ g/cm}^3$ u kombinaciji s PET bocom — poklopci izrađeni od metala, stakla ili EVA-e koji se ne mogu jednostavno odvojiti od boce — silikonski poklopci. Izuzeti su silikonski poklopci gustoće $< 1 \text{ g/cm}^3$ u kombinaciji s PET bocom i silikonski poklopci gustoće $> 1 \text{ g/cm}^3$ u kombinaciji s PEHD ili PP bocom — metalni ovoji ili pečati koji ostaju na boci ili njezinu poklopcu nakon otvaranja proizvoda
Zaštitni premazi	poliamid, funkcionalni poliolefini, metalizirane zaštite i zaštite koje sprečavaju prodor svjetla

(*) EVA – etilen-vinil-acetat, HDPE – polietilen visoke gustoće, PET – polietilen-tereftalat, PETG – polietilen-tereftalat promijenjenog glikola, PP – polipropilen, PS – polistiren, PVC – polivinil-klorid.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi uz navođenje sastava materijala ambalaže uključujući spremnik, etiketu ili omot, ljepila, poklopce i zaštitne premaze, zajedno s fotografijama i tehničkim crtežima primarne ambalaže.

Mjerilo 7. – Prikladnost za upotrebu

Proizvod mora imati zadovoljavajuću učinkovitost čišćenja na najnižoj temperaturi i u najmanjoj dozi koju proizvođač preporučuje za tvrdoću vode u skladu s najnovijim testom prema normi IKW-a ⁽¹⁾ ili najnovijoj normi EN 50242/EN 60436, kako je izmijenjen u „Okvirnom testu uspješnosti deterdženata za strojno pranje posuđa” dostupnom na internetskoj stranici o znaku za okoliš EU-a ⁽²⁾.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju kojom se potvrđuje da je proizvod ispitan pod uvjetima navedenima u normi IKW-a ili okviru i da se rezultatima pokazalo da proizvod postiže barem minimalnu potrebnu učinkovitost čišćenja. Podnositelj zahtjeva također prema potrebi dostavlja dokumentaciju kojom se dokazuje sukladnost s laboratorijskim zahtjevima uvrštenima u relevantne usklađene norme za ispitne i umjerne laboratorije.

Jednakovrijedno ispitivanje učinkovitosti može se koristiti ako je nadležno tijelo ocijenilo i prihvatilo jednakovrijednost.

Mjerilo 8. – Informacije za korisnike

Uz proizvod se prilažu upute za ispravnu upotrebu kako bi se povećala učinkovitost proizvoda i smanjio otpad te smanjilo onečišćenje voda i iskorištavanje resursa. Te upute moraju biti čitljive ili uključivati grafički prikaz ili ikone i uključivati informacije o sljedećem:

(a) *Upute za doziranje*

Podnositelj zahtjeva poduzima prikladne korake kako bi potrošačima pomogao da poštuju preporučenu dozu i osigurava upute za doziranje te praktičan sustav za doziranje (npr. čepovi).

Upute za doziranje uključuju informacije o preporučenoj dozi za standardno opterećenje.

(b) *Informacije o zbrinjavanju ambalaže*

Na primarnoj ambalaži uvrštene su informacije o ponovnoj upotrebi, recikliranju i ispravnom zbrinjavanju ambalaže.

(c) *Podaci o okolišu*

Na primarnoj ambalaži treba stajati tekst u kojem se navodi važnost korištenja točne doze i najniža preporučena temperatura radi smanjenja potrošnje energije i vode te smanjenja onečišćenja voda.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti zajedno s uzorkom etikete proizvoda.

Mjerilo 9. – Informacije koje se pojavljuju na znaku za okoliš EU-a

Logotip je vidljiv i čitljiv. Registracijski broj znaka za okoliš EU-a nalazi se na proizvodu, čitljiv je i jasno vidljiv.

Podnositelj zahtjeva može se odlučiti za uvrštenje neobaveznog tekstualnog polja na etiketi koje sadrži sljedeći tekst:

- ograničeni učinak na vodeni okoliš,
- ograničena količina opasnih tvari,
- provedeno ispitivanje učinkovitosti čišćenja.

Procjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti zajedno s uzorkom etikete proizvoda ili dizajna ambalaže na kojem je postavljen znak za okoliš EU-a, zajedno s potpisanom izjavom o sukladnosti.

⁽¹⁾ Dostupno na adresi http://www.ikw.org/fileadmin/content/downloads/Haushaltspflege/HP_DishwasherA_B_e.pdf.

⁽²⁾ [URL za protokol na internetskoj stranici o znaku za okoliš EU-a umetnut će se kasnije – trenutno se svi predloženi dokumenti protokola mogu pronaći u tehničkom izvješću].